

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Dominica p[ri]ma post epiphaniam. Sermo p[ri]mus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

dei adoptiuū q̄ est p̄cipatio q̄dā filiatio
 nis naturalis q̄ ch̄rs est fili⁹ dei. Nulli em̄
 dubiū esse debet q̄n baptizati sint ab om̄i
 culpa mundati ⁊ inf̄ filios dei cōputati. Et
 q̄ bap̄tism⁹ sac̄m̄ magne dignitatē ⁊
 efficac̄. **Exēplū** narrat Pet̄⁹ d̄ amore
 li. ij. **Quedā** m̄fona h̄ns in māmilla mor
 bū incurabilē ⁊ mortālē de sanitate despa
 ra/ad deū se totā p̄tulit ⁊ ad fontes bap̄t
 sm̄s vbi bap̄tizabant cathecumini p̄pera
 uit: ⁊ ab vno q̄ de fonte exiuit signari se fe
 cit: q̄ signatione totālē curata est. **Ibi** im
 plerū est ad l̄ram q̄b de bap̄tizat⁹ ⁊ credē
 t̄ib⁹ d̄ **Bar. vi.** **Sup** egros man⁹ iponēt
 et bene habebunt.

Pro tertio. **Audist⁹** ⁊c. **Si** q̄ volue
 ritis ad ebr̄m cōverti: credite ⁊ spera
 te q̄ aptū est vobis ostiū celi. **Sed** hoc ti
 mendū est ne p̄ iniquitates v̄as claudat⁹
 Est. li. x. **In**iquitates v̄ie diuiserūt int̄ vos
 et deū v̄m. **Nec** valet dicere: **Jā** est nob̄
 adq̄sitū regnū. **Ius** habem⁹ ad illō q̄d d̄
 lex. **Iuri** p̄ se introducto q̄libet renūciare
 pot. l. **Si** q̄s. **L. de** pact⁹. **Et** iuri suo renū
 ciare p̄sumit q̄ iuri suo p̄trariū facit. ff. de
 minorib⁹. l. **Si** fili⁹. **Et** extra de testi. **Cū**
 venisset. **Et** de appellacionib⁹ **Sollit**atē
 Cauete q̄ ne sit⁹ illi siles cui ap̄it ostiū vt
 intret ostiū palatij reg⁹ **Ibi** dicit⁹ d̄ hono
 rādus: et ip̄emet claudat ostiū ⁊ se ⁊c.
Expone ⁊c. **Q̄m**iseri erūt q̄b tādē dice
 tur illō **Bar. xxv.** **Clau**sa est ianua.

Dominica p̄ma post epiphaniā
Sermo p̄mus

Remāsit puer
 Iesus i hierl̄m **Luc. ij.** **Obsecro**
 vos per misericordiam dei vt exhibi.
 cor. **ve.** **host.** **vi.** **f. deo** pla. rōna. **ob.** **vestz.**
Rho. xij. **Hec** p̄ba docēt nos q̄lit̄ efficit⁹
 mur replū dei ⁊ aia n̄ra sit hierl̄m fin̄ sen
 sum mysticū: vt in ea remaneat puer **Je**
 sus. **In** q̄b p̄bis tria sūt norāda scz
Affectiōis b̄uolētia. **Obsecro** vos ⁊c.
Exhortatiōis efficac̄: vt exhibeat⁹ ⁊c.
Discretiōis prudētia. rōnabile **ob.** **v.** ⁊c.
De p̄mo. **ij.** **Coz.** **v.** **Obsecram⁹** p̄ ch̄o. **i.**
loco ch̄i recoaliāmi deo. **D**e sc̄do **Gal. v.**
Qui ch̄i sūt carnē suā crucifixerūt cū vi

cijs ⁊ cupiscētij. **Notandū** aut̄ q̄ coz⁹
 n̄m sit hostia imolata deo p̄ carn̄s mo
 rificationē: viuēs p̄ charitatē feruorē: sc̄rā
 p̄positi firmitatē: deo placēs p̄ cordis h̄
 laritatē. **ij.** **Coz.** **ix.** **Hilare** datorē diligit
 de⁹. **D**e tertio aut̄. **f. de** discretione **Bar.**
Discretio oi virtuti o sinem ponit.

Salutato.

Prim⁹ ar. **An** de⁹ sit in determinā
 to loco: an vbiq̄: **Q̄d** ideo querit. qz
 d̄ requāisse iesus i hierl̄m. **Q̄** nō vbiq̄.
 quia nō videt eē in malis **Corra.** **Dicit**
Greg. sup **Can.** **D**e e cōi modo i reb⁹ oi
 bus p̄ntia: potētia: ⁊ substantia. tñ familiā
 ri modo d̄ eē in aliq̄b⁹ p̄ gr̄am. **R**ūdet
Tho. **in.** **j.** **p̄te.** q̄ de⁹ est in oib⁹ reb⁹ p̄ potē
 tiā inq̄ntū oia sue p̄rati subdunt. **Per** p̄e
 sentiā inq̄ntū sunt oia nuda ⁊ apra oculis
 ei⁹: et sic oia sunt in ei⁹ p̄spectu. **Per** esse
 tiā aut̄ inq̄ntū adest oib⁹ vt causa essendi.
Cū em̄ de⁹ sit ip̄m esse p̄ essentia: oportet
 q̄ esse creatū sit p̄ effect⁹ eius: sic ignire
 est p̄ effect⁹ ignis. **Hūc** aut̄ effectū cau
 sar d̄ in reb⁹ nō **Alū** q̄ p̄mo icipiūt: sed
 etiā q̄dū in esse p̄seruant. sicut lunē cau
 sar in aere a sole q̄dū aer manet illumia
 tus. q̄dū ḡ res manet in esse: oportet q̄
 de⁹ sit in om̄ib⁹ reb⁹ etiam int̄me. **Hec**
Tho. **Fractio** aut̄ de maro. **in.** **j.** **sen.** **dist.**
xxvij. ostendit deū esse vbiq̄ p̄ h̄ q̄ termi
 nat respectū p̄ntialitat⁹ ad se. qz q̄cqd̄ cō
 uenit deo ex tpe: cōuenit ex eo q̄ terminat
 respectū creature sicut esse creatorē. **P̄**
 aut̄ hec p̄ros theologia sic oñdi. **D**is
 limitatio d̄ inspectionē sicut ⁊ finitas. **Sz**
 si de⁹ esset alit̄ib⁹ ⁊ non vbiq̄: esset localit̄
 limitat⁹ sicut creatura: quē admodū si pos
 set eē q̄nq̄ ⁊ q̄nq̄ nō: ⁊ nō sp̄: esset limitat⁹
 sus p̄m durationem. **D**ices forte: qz deus
 nusq̄ est: qz trāscēdit oēm habitudinē ad
 locū. **Sed** ⁊. **lz** trāscēdat oēm habitudi
 nem ad sp̄. tñ est p̄ns oi tpi. **Et** t̄do si cō
 cedis esse sp̄: et vbiq̄ est **Hec** **Fr̄a.** **P**ro
 fundamēto. **Nō** solū a theolo ḡ: s̄ etiaz a
 p̄bis ⁊ poetis habetur hec veritas deum
 esse verum. **Uñ** hermes seu merc. **li.** **diffi.**
 dei. **Deus** est spha intellectualis cuius
 centrū vbiq̄ est ⁊ circūferētia nusq̄. **Hoc**
 etiam sentire viderur **Virgī** in bucol. **di.**
Iouis oia carmina plana. **Cū** ḡ q̄rit **An**
 de⁹ ⁊c. **D**icit̄ r̄n. vt s̄. **Ex** qua p̄siderādū est

Dnica. I. post epiphaniā

quantū debz erubescere hō pctōr. Nā oia in pntia z in p̄spectu diuine maiestatis factim. Quicqd fecero de^o assistit vt p̄p̄m de^o inspector oim actionū: cogitationū: et intentionū. Cū hec diligenter p̄sidero in/ gēti tremore parit̄ subo^o p̄fundoz: qz cū vbiqz p̄ntē roia occulta mea videntē itue qz. Heu hoc nō attendūt h̄bzici: raptozes zc. Notate qm̄ certū est illud Prouerb. xv. In oi loco oculi dñi p̄templant bonos et malos. Figura Apoc. iij. Joānes vi/ dit in circuitu throni sedis dei q̄tuor ani/ malia plena oculis an̄ et retro. Spūaliter oculi diuine maiestatz oia vidēt Heb. iij. Dia nuda z a. o. ci^o.

Pro sebo iuxta euangelij siue textuz euāgelicū tria sunt p̄templanda my/ stria qz p̄sideratio dispositiua est ad h̄vt iesus maneat in nob tanqz in hierlm.

Primū ē mysteriū dolēde derelictiōis.

Scōm est faciēde rēquisitionis.

Tertiū ē appetēde inuētionis.

In h̄ p̄mone dicem^o de p̄mo qd ē mysteriū dolēde derelictiōis qm̄ t̄z de^o aliq̄s derelinq̄t et derelinq̄t ab eis q̄. Paral. xv. Si derelinq̄rit̄ eūz ip̄e derelinq̄t vos. Glo/ luit etiā i p̄p̄ia m̄re z ioseph figurare quō est a nobis custodiend^o z p̄diligentē cauēdū ne nos derelinquat. Et h̄ figurat̄ i euā/ gelio: cū d̄r. q̄ ascendētibz illis hierosoly/ mā fm̄ p̄suetudinē festi p̄sumant̄ qz diebz cū re. pu. ie. zc. Et nō cognouerūt. i. nō ad/ uerterūt. Dige. Nō miremur parētes vo/ caros quoz alter ob partū: alter ob obseq̄/ um p̄ris z m̄ris meruerūt vocabula. Bel/ da. Doris fuit filijs isrl̄: et seorsuz viri et/ seorsum m̄lires t̄p̄ibz festiuis vel hieroso/ lymā p̄fluentes vel ad p̄p̄ia redeuntes: se/ orsum vin z seorsuz femie incederēt. Infā/ tesqz pueri cū q̄libz parente indiff̄erenter ire poterāt. Jōqz maria v̄l ioseph p̄cissim̄ putasse p̄uep̄tesum quē secū nō cōhibant cū altero parēte reuersū. Dige. Sic qm̄ in/ diabant ei iudei elapsus ē de medio eoz z nō apparuit sic etiā nūc puto remansisse pu/ erum iesuz parentes ei^o vbi manserit igno/ rasse. Derelinq̄t q̄ iesus parentes suos cor/ poraliter s̄z spūaliter tñ nō. Illa tñ dereli/ ctio corporalis figura ē derelictionis spū/ alis in alijs. Jō iuxta textū p̄missū euā/ gēlicū notāde sunt tres instructiōes ad cu/

stodiendā dñi p̄ficiā ne nos derelinq̄t.

Prima est instructio sectā de hūilitatōis

Scōda est seruāde q̄tatiōis.

Tertia ē euitāde detractiōis.

Prima igit̄ zc. Humiles em̄ diligo. Aug. li. p̄fes. Q̄suauis es dñe: hūiles spū sūt domus tua. Hāc instructiōnē nobis dedit dñs exēplo suo qz legem voluit obseruare Gal. iij. Et vbi venit plenitudo t̄p̄is zc.

Beda q̄ dñs p̄ oēs annos cuz parentibz i pasca hierosoly mā venit: hūilitatz hūane est indicij: fecit em̄ int̄ hoies hō natus qd faciendū homibz p̄ angelos imperauit de us. Seq̄mur igit̄ iter p̄uersationis eius hūane si detrat̄is gl̄iam delectamur intue/ ri. Aliud etiā exemplū hūilitatz in c̄ho in q̄ ex q̄ zc. circa finē euāgelij d̄r: de eo q̄ erat subdit^o illis. s. parentibz suis. Et igit̄ exēplo hūiles sum^o: qm̄ ip̄e d̄r Amos. vj. Detestor ego sup̄bia iacob.

Scōda ē zc. siue pacis interne. Non em̄ habitat dom^o pacis nisi in locis pacis p̄s. In pace fact^o est loc^o ei^o. hoc nobis innuit qz nō derelin/ q̄t parentes cuz t̄ret in hierlm: neqz q̄diu ibi manserūt (festo durante) hierlm̄ autē interpretat̄ v̄sio pacis. Et festū erat depu/ ratū ad quietē mentis in deo. Quādiu erit/ go pacifici erim^o z ad deum per affectū q̄/ escentes: non nos derelinquit de^o. ij. Cor. vlt. Pacem habete z de^o pacis erit vobis/ cum.

Tertia est istructio euitāde distra/ ctionis circa vanitates mundi. Eccl. xxx. Contine z aggrega cor tuum in sanctitate vt ibi maneat dñs. Et hoc signatur qz cum redirent a hierlm̄ in nazareth remāsit pu/ er iesus in nazareth: que interpretat̄ flos: et signat̄ mundi vanitatē que cito euanesat. In voluptatibz autē z vanitatibus mūdi cito amittit̄ iesus. Aug^o super illud p̄s. In/ quitatem in cubili suo zc. Tria sunt que ex/ pellunt hominē de domo sua. i. christū de corde humano. s. finis st̄lliticiū z yroz ma/ la: et primo sumus sup̄bie que quanto ma/ gis ascendit tanto magis euānescit sic fu/ mus. St̄lliticiū auaricie que facit hominē de loco ad locum ire sicut st̄lliticiū aq̄/

Malayroz luxurie q̄ insatiabilis est. Q̄z/ faciliter contemneret quis mundi vanita/ tes si finem z cognitionē diligenter atten/ deret.

Exemplū. Erat quidā nobilis in/ austria totus mūdo deditus hic in quā/

Da nocte solus iuit in vir gultu an castru su
um plenu floribz vt ibi delectabili possit
d mundi popa cogitare. Queda igit pna
sup huana estimacionez formosa z ornata
se ei pntauit dicens. Ecce assum qua
tum dilexisti. Ille gaudes diligenti pspice
rit se beatu reputas q aspectu z affatu ta
lis dne pfrui digno esset. Et illa sic me an
te asperisti ita me retro aspicias Vidit ita
qz in dorso ea plenaverimibz putredine im
mudicia z fetore. Quo viso territ est ille.
Ad que illa. Ego sum glia mundi. Et ta
les sunt fruct mei. Ad hec pba illa dispa
ruit z nobilis emendat redijt z mudo re
nuciavit deo viues vicz attendens qd di.
Joanes. j. Joa. ij. Mund transijt z cu
piscencia eius

Pro tertio. Audistis zc. Notate qma
rimu est piculu a deo separi Jura di.
Ubi mai piculum vertit cauti z diligen
tius est agendu. vij. q. ij. c. vlt. Et in aute.
Apud eloquentissimu. L. de fide instru.
Considerare qtu timeret separi a nobili
pnape z ab eo sine cui pntia euadere no
poretz manu aduersarij. Expone z appli
ca. Notando illud Hier. ij. Scito z vide
qz malu z amax reliqsete dnmz no ee ti
more ei an te.

Sermo. ij.

Emasit puer

zc. Nolite conformari huic se
culo: sz refoz. in no. sensus vñ vt
pbetis q sit volutas dei bona bnplacis z
pfecta. Ro. xij. Ibi notada sunt tria neces
saria ad hoc q chis veniat in anima. Vtz
mundane affectionis exclusio. Noli. pfoz
huic se. Interne dispositionis reformatio
Sed refoz. in no. sensus vñ. Diuine volu
tionis degustatio vt pbetis. s. gustu inte
riori q sit voluntas dei. Bona in qua q ad
dedinatione a malo bnplacens q ad ope
ratione boni qd est de precepto. Et perfe
ra q ad operatione boni qd est d consilio.
De primo. j. Joan. ij. Nolite diligere mu
dum. De scdo. Eph. iij. Renouamini in
spu meo vñ. De tertio. j. Tessa. iij. Hec
est volutas dei scificatio vña.

Primus art. An de habitet spuali

liter z maneat in ania iusti. Qz no/infini
tu no pot claudi in eo qd est finitu: q nec
eo manere: ergo zc. Contra Joan. xij.
Saluator dr de spufancto. In vobis ma
nebit z in vobis erit. Rndet Bonaz.
in breuiloquio dpm parte. c. j. q omnis
q fruit deo deum habet. Iustus aut fruit
deo. Cum gra hque sua deiformitate dis
ponit ad dei fruitione: dat. dat increatur
qd est spuficatus qd qui habz deu hz. Hec
Bonauen. Pro fundamento. Non e du
bium qn de spealiter assistat iusti. Dat
theus vindocineni in Tob. Rescit abesse
de iustis. z Seneca ad Lucillu. Mirar
homines ad deu ire. De ad hoies venit.
imo qd pius est in homines venit. Sed
querit An sit ita pntens q inhabitet in eis
Dic rñ. vt s. Ex q contemlemur quarta
sit in nobis dei benignitas q sic aias inha
bitare dignat. Un Prouer. vij. di. diuia sa
pientia. Delitit mee esse cu filijs hominu
q desiderandus e talis hospes. et sicut
di. Bern. in med. Felix ania q dicere pot:
q creauit n regeuit in tabernaculo meo.
Contra. Infelix hec aia cuius hospes
est diabolus. Audiat supbi. luxurios: aua
ri zc. Sed qd faciendum vt nos de inha
bitet. Mundate domu: qz vt dicit haimo
sup Joan. Mundus inhabitator munda
querit domu: z cu humilitate tanti hospi
tis qrite aduentu. Figura Lu. xij. Sa
cheo statura pusillo cupienti videre dnm
dñs di. zachec festinas descende qz hodie
in domo tua oportet me manere. Spualit
pusilla statura est huilitas q etiam p dese
sum sicut zc. Arg. v. ser. Videte frs ma
gnu miraculu. Altus e de huilia te zc.

Pro scdo. In pcedeti zc. Hic de scdo
qd est mysteriu fauende requisitionis.
Hic dicit euangeliu. Cu maria et ioseph
venit pter iter diei reuerteres a hierlm. z se
ro venissent ad locu hospiti. Videns do
mina ipm ioseph sine puero: dolore vehe
menti concussa cu lachrymis qdcenter
poterat circubar: z puez requirebat. Jo
seph po senex cum fieri eaz associabat. Q
quara desolatio dulcissime nisi perdidisse
puez iesum. No intret igit qui spualiter vi
uit si aliqu mente arida manes: videatur
sibi q a deo sit derelictus: cum h etia ma
ni contigit. Non g mente tabescat: sed per